

УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА - ГАРАНЦИЯ ЗА СИГУРНОСТТА И ПРОСПЕРИТЕТА НА МАЛКИТЕ ФИРМИ

● *Все по-силна е необходимостта от специализиран застрахователен пазар, подпомагащ и регулиращ риск мениджмънта*

ДОЦ. Д-Р ИВАНКА БОНЕВА
СПЕЦИАЛНО ЗА В. „ЗАСТРАХОВАТЕЛ ПРЕС“

(Продължава от брой 13/2008 г.)

Включително подходящите форми за документирани на събраната и обработената информация. Както и периодично актуализиран списък/рамка на критериите, целите и обектите при провеждане на тази стъпка на процеса по управление на риска в следната таблична форма:

Таблица 6.1. Списък/рамка на критерии, цели и обекти за приложение на Стъпка 2

КРИТЕРИИ	ЦЕЛИ/ОБЕКТ
Безопасност	Поддържане на условия на труд, отговарящи на нормите за опазване на здравето и безопасността на персонала.
Финансова и данъчна политика	Провеждане на политика на стриктно спазвана финансова и данъчна дисциплина.
Партньорство	Изграждане на положителен образ на коректен партньор при взаимоотношения, взаимодействие и изпълнение на договори с доставчици, банки и клиенти.
Срокове	Договоряне на реално изпълними срокове по сключени сделки за покупко-продажби и реализация на проекти.
Управленски капацитет	Съобразяване с наличния мениджърски капацитет за осъществяване на ефикасно управление на риска. Провеждане на мероприятия за повишаване на рисковата култура на персонала – чрез обучение - вътре в организацията и извън нея.
Законодателство	Предварително задълбочено опознаване на законодателната и нормативната уредба по внедряване и приложение на риск мениджмънта.

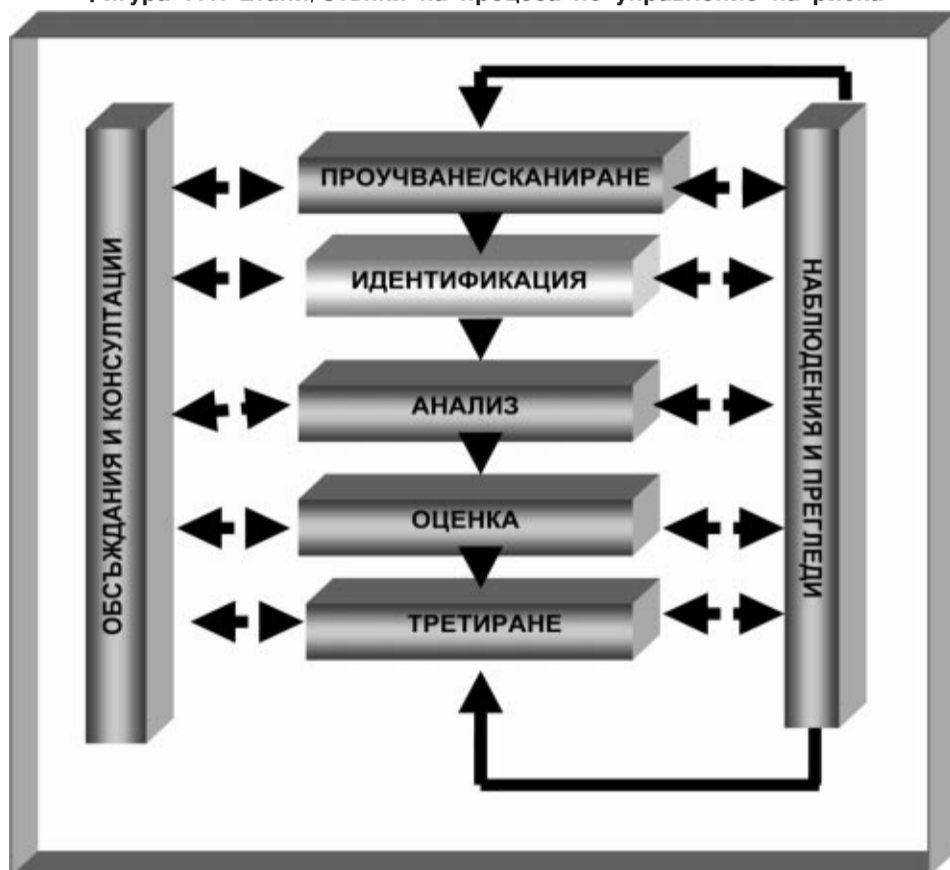

ност и продължителност на действие на идентифицираните рискове. За по-дълги и отдалечени времеви периоди резултатите от идентификацията е непълна и не съвсем коректна в сравнение с такива за по-близки и кратки периоди. Ето защо факторът време е причина да се търсят разнообразни и достоверни информационни източници. Все по-широко се използва и SWOT-анализът ка-

следните:

- погрешни позиции на собствениците за развитието, разширяването или промяната на бизнеса;
- неблагоприятни природни и/или климатични особености, пречещи или ограничаващи изпълнението на поставените цели;
- непредвидени промени във вътрешната или международната политическа или ико-

Фигура 7.1. Етапи/Стъпки на процеса по управление на риска

рат до степен, позволяваща тяхното управление. Особено важно е коректното и изчерпателното описание на идентифицираните рискове и на адекватния спрямо тях контрол.

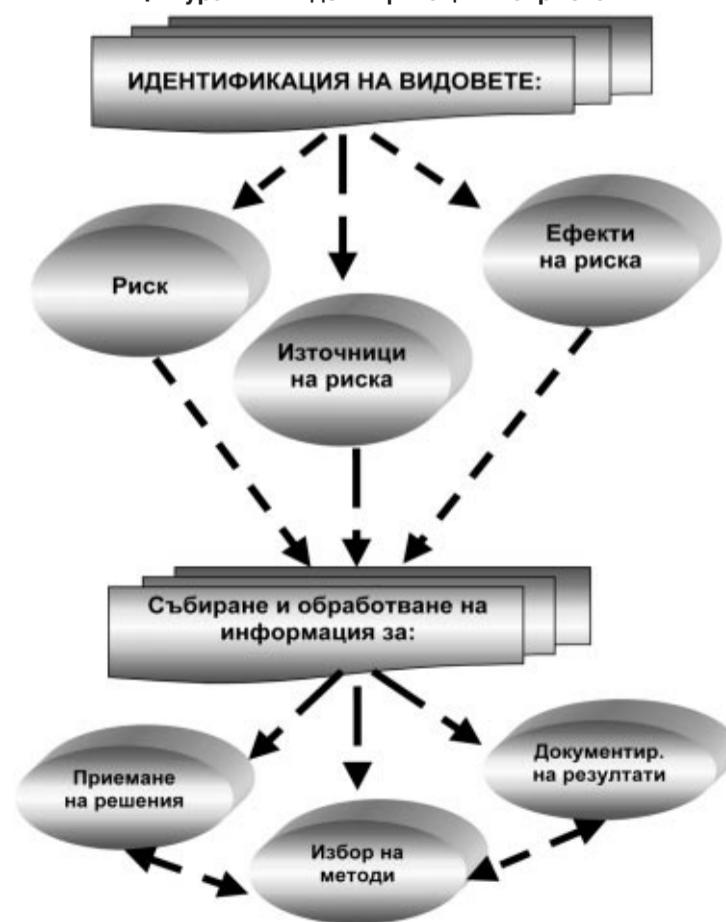
В тази насока особено полезна е информацията в резултат на проведени:

- колективни обсъждания с персонала и акционерите относно формиране на единни позиции спрямо вече идентифицираните рискове, съпътстващи икономическата, политическата, оперативната и законодателната среда, в която функционира бизнесът;
- интервюта за идентификация на рискове с външни лица - експерти по риск мениджмънт, клиенти и доставчици;
- въпросници, предназначени за проучване на мненията на служителите относно идентификацията на бъдещи/очаквани рискове и възможните решения спрямо тях;
- дискусия по проблемите на планиране и реализация на целия Етап/Стъпка 3. Идентификация в процеса по управление на риска;
- регулярни наблюдения, прегледи, обсъждания на резултати от изпълняваните решения за идентификация на риска.

Необходимо е да се посочи, че така установените резултати

ЗАВИСЯТ ОТ ФАКТОРА ВРЕМЕ
- периодичност, отдалече-

Фигура 7.2. Идентификация на риска

то ефективен метод за нагледно представяне на идентифицирани рискове.

Резултатите от извършената идентификация са коректни, ако правилно са установени видовете източници - вътрешни и външни, между които най-често срещани са

номическа конюнктура;

- недостатъчна квалификация на персонала за справяне с внедрените нови технологии и съпътстващите ги рискове в процеса на производство на продукти и/или услуги и пр.

(Слегва)

Очевидно е, че тази форма улеснява осъществяването на проучването/сканирането на бизнес средата, съдейства за осигуряване на конкретна информация според посочените критерии, цели и обекти. По преценка може да се разширява или ограничава. Но при всички случаи е необходима за Стъпка 2, както и за останалите стъпки на процеса по риск мениджмънт. По този начин се установяват точните параметри и резултати по нейното изпълнение, респ. загуба на ценно време и ресурси. Съобразяването със списъка/рамка и провеждането на самото проучване/сканиране - вътрешно и външно е важна предпоставка за сериозните намерения за безрисков бизнес, стабилност и фирмен просперитет. Нещо повече, всичко това като намерение, а и като изпълнение буди доверие у партньорите - доставчици, банки и клиенти. Допринася извънредно много за утвърждаване на положителния имидж на фирмата като надежден и желан партньор.

След стъпка 2 се преминава към изпълнението на останалите стъпки на процеса по риск мениджмънт.

СТЪПКА 3 - ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА РИСКА

Тя е във връзка с установяване на конкретните видове риск, техните източници и ефекти. Събраната и обработената информация служи за избор на подходящи решения за действия, методи и документирани на резултати като основа за предприемане на подходящи действия.

Предназначението на идентификацията е в намиране на отговори на следните три въпроса: *Какви са видовете риск, Как и Защо са настъпили или ще се случат?* За правилните отговори се прилагат два основни подхода - ретроспективен и перспективен. Първият подход е сравнително лесно приложим и се основава върху информация за минали и опознати рискове, за техните източници, влияние и ефекти. В тази насока се ползва документацията по вече извършени идентификации, специално разработени одиторски доклади, публикации в специализирани издания и уеб-сайтове. Значително по-трудно е идентифицирането на бъдещи рискове. Или на събития, които се предвиждат като възможност или опасност. При това се идентифици-